

denne Valgmaades Anvendelse. Jeg kan i saa Henseende henvise til en Udtalelse i en Redaktionsartikel i Dagbladet „Politiken“ for Lørdag den 17. d. M. — hvilket Blad vel nok kan siges at være Regeringspartiets politiske Presseorgan —, der gaar ud paa, at „Højres intransigente Fløj i disse Dage har søgt at opnaa en Grundlovsfæstelse af Forholdstalsvalg til Folketinget“, og der føjes til: „hvad hverken de Radikale eller Socialdemokraterne principielt kunde have noget imod“. *„Partiet har vel ikke opnaaet dette, men dog en Omredigering af § 32, der forekom det mere tilfredsstillende.“* Ja, hvis man ikke i Sammenhæng med Artiklens øvrige Indhold følte sig forpligtet til at antage Udtalelsen for alvorlig ment, skulde man tro, at det blot var en skæmtefuld Bemærkning, der var fremsat til at live op i denne triste Tid. Denne Artikel giver mig Anledning til at spørge den højtærede Konseilspræsident, om den Opfattelse af Bestemmelsen i § 32, der saaledes har fundet sit Udtryk i Dagbladet „Politiken“, deles af den høje Regering, eller om den uden Forbehold tiltræder den ærede Ordførers ved anden Behandling fremsatte Udtalelser om dette Punkt.

Om de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget skal jeg blot bemærke, at blandt de nye af disse har Indførelsen af Valgret for Kvinder og Tyende min fulde Sympati, men jeg anser det i øvrigt for ønskeløst at udtale mig om de enkelte Paragraffer. Jeg har ikke stillet Ændringsforslag sigtende til Fyldestgørelse af de anførte Krav, da det maa erkendes, at enhver Mulighed for en Gennemførelse af saadanne under den forhaandenværende Situation er udelukket. Jeg indskrænker mig derfor til at stemme imod Grundlovsforslaget, hvad jeg ogsaa anbefaler ærede Meningsfæller at gøre.

Piper: Vi staar nu ved Afslutningen af den Række Forhandlinger, lange og trange, der har været førte om den nye Grundlov, Grundlaget for de kommende Tidens Lovgivning. Et Tilbageblik ligger da nær.

Jeg vil henpege paa, at der baade fra konservativ og fra demokratisk Side har været fremsat Ønsker om at komme til en Ændring af den nu bestaaende Grundlov. Fra konservativ Side for at tilvejebringe en anden, mere retfærdig Valgordning til Folketinget, fra demokratisk Side for at komme bort fra Landstinget af 1866. Da Regeringen i 1912 fremsatte sit omfattende

Grundlovsprogram, udsendte de konservative Partiers Medlemmer et Manifest, hvori man tilbød at gaa bort fra den nuværende privilegerede Valgret paa Betingelse af, at der blev givet os Forholdstalsvalg til Folketinget, og at man søgte at indrette et Landsting paa et Valggrundlag, der gjorde dette Ting til en regulerende og bevarende Faktor i det politiske Liv. Det har vist sig, at det ikke har været nogen let Opgave at skabe et saadant Landsting, som vi havde tænkt os, naar man ikke skulde have nogen Skattecensus. De gentagne Forsøg, der har været gjort fra vor Side paa at naa et saadant Resultat, har ikke fundet Tilslutning fra anden Side, og det Forsøg, den daværende Konseilspræsident gjorde ved at fremsætte Forslaget om det kommunevalgte Landsting, fandt jo heller ikke Tilslutning, ikke en Gang hos hans eget Parti. Tilbage blev da saa kun Aldersgrundlaget med den Garanti, som Erhvervelsen af en Livsstilling og Indtrædelsen af Familieforsørgerpligten giver. Det vil være med tungt Hjerte, mange konservative ser Landstinget af 1866, der nu i omtrent to Menneskealdrer har staaet som et Værn for Konservatismen og for Bybefolkningens Interesser, gaa ud af det politiske Liv og give Plads for et Ting, hvorom man ikke ved, hvorledes det vil være i Stand til at magte i alt Fald den konservative Del af sin Opgave; for mange stiller dette sig jo i dette Øjeblik tvivlsomt.

Men har det været svært at finde en Løsning med Hensyn til Landstingets Sammensætning, har det ikke været mindre svært at bevæge de andre Partier til at gaa ind paa vort Krav angaaende Folketinget. Man har med sejt Vedholdenhed holdt fast ved Enkeltmandskredsene og stilet imod en Bestemmelse om Omvalg, der er den skæreste Modsætning til de Principper, vi ønskede skulde ligge til Grund for Valgmaaden til Folketinget, til en lige og retfærdig Repræsentation af de forskellige Vælgeres Anskuelser.

Grundlovsforslaget, som det foreligger i Dag, vedtages nu med Tilslutning fra alle Partier. Det betyder ikke, at nogen indenfor Højre føler sig fuldt tilfreds dermed, men Flertallet indenfor Højre har den Overbevisning, at det, saaledes som Tingene nu har udviklet sig, og saaledes som det store brede Lag i Landbefolkningen har stillet sig til denne Sag, vil være ugørligt for os at tilkæmpe os noget bedre, og at, saafremt vi ikke havde naaet til en Overenskomst, vilde man være vendt til-